

МЕЖДИНЕН СЪКРАТЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода, приключващ на 31 март 2018

Съдържание

Междинен съкратен Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Междинен съкратен Отчет за финансовото състояние.....	2
Междинен съкратен Отчет за промените в собствения капитал.....	4
Междинен съкратен Отчет за паричните потоци	6
Бележки към финансовия отчет.....	7

Междинен съкратен Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

За периода, приключващ на 31 март

В хиляди лева	Бележка	2018	2017
Приходи от дейността	5	107 638	98 777
Други приходи от дейността	6	1 924	785
Общо приходи		109 562	99 562
Технологични разходи	7	(23 746)	(21 056)
Разходи за материали	8	(1 322)	(1 469)
Разходи за външни услуги	9	(1 120)	(1 577)
Разходи за амортизации	13,14	(22 699)	(22 538)
Разходи за възнаграждения на наети лица	10	(20 127)	(14 317)
Други разходи от дейността	11	(6 782)	(6 694)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки		(5 074)	(3 603)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство		59	86
Печалба от оперативна дейност		28 751	28 394
Финансови приходи	12	371	471
Финансови разходи	12	(3 581)	(939)
Нетни финансови приходи/(разходи)	12	(3 210)	(468)
Печалба преди данъци		25 541	27 926
Разходи за данъци		(2 554)	(2 793)
Печалба за периода		22 987	25 133
Общо всеобхватен доход за периода		22 987	25 133

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 20.04.2018 г.

Междинен съкратен Отчет за финансовото състояние

	Бележка	31 март 2018	31 декември 2017
<i>хиляди лева</i>			
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	1 730 576	1 743 986
Нематериални активи	14	7 865	8 124
Инвестиции в съвместно контролирани предприятия	15	3 256	3 256
Дългосрочни вземания	16	12 151	12 130
Дългосрочни вземания от свързани лица	24	4 229	8 385
Общо нетекущи активи		1 758 077	1 775 881
Материални запаси	17	109 528	111 904
Търговски и други вземания	18	20 572	22 075
Вземания от свързани лица	24	20 040	19 088
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	684
Предплащания за текущи активи		15	15
Парични средства и еквиваленти	19	458 288	411 058
Общо текущи активи		608 443	564 824
Общо активи		2 366 520	2 340 705

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 20.04.2018 г.

Междинен съкратен Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Бележка	31 март 2018	31 декември 2017
<i>В хиляди лева</i>			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	20	874 524	874 524
Преоценъчен резерв	20	830 555	830 555
Резерви	20	83 142	83 142
Неразпределена печалба		343 743	320 756
Общо собствен капитал		<u>2 131 964</u>	<u>2 108 977</u>
Пасиви			
Отсрочени данъчни задължения		99 587	99 587
Отсрочени приходи от финансиране	21	89 427	91 103
Доходи на наети лица	22	6 130	6 130
Задължения към свързани лица	24	241	243
Гаранции по договори	25	512	821
Общо нетекущи пасиви		<u>195 897</u>	<u>197 884</u>
Гаранции по договори	25	10 660	10 789
Търговски и други задължения	23	15 546	10 380
Доходи на наети лица	22	1 813	1 813
Задължения към свързани лица	24	8 770	10 862
Задължения във връзка с данъци върху дохода		1 870	-
Общо текущи пасиви		<u>38 659</u>	<u>33 844</u>
Общо пасиви		<u>234 556</u>	<u>231 728</u>
Общо собствен капитал и пасиви		<u>2 366 520</u>	<u>2 340 705</u>

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 20.04.2018 г.

**Междинен съкратен отчет за промените в
собствения капитал**

В хиляди лева

Баланс на 1 януари 2018

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за периода

Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал

Дивиденди към едноличния собственик на капитала
увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределена
печалба

увеличение на регистрирания капитал при придобиване на инвестиции
в съвместно контролирани предприятия

Общо сделки със собственици

Разпределение на печалбата за 2017 г.

Трансфер на преоценен резерв към неразпределена печалба

Баланс на 31 март 2018 г.

Регистриран капитал	Преоценен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
874 524	830 555	83 142	320 756	2 108 977
-	-	-	22 987	22 987
-	-	-	-	-
-	-	-	22 987	22 987
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
874 524	830 555	83 142	343 743	2 131 964

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Дата: 20.04.2018 г.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Косева

Междинен съкратен Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

в хиляди лева

Баланс към 1 януари 2017 г.

Печалба за периода

Друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за периода

Сделки със собственика, отчетени в собствения капитал

Дивиденди към едноличния собственик на капитала

Увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределена печалба

Общо сделки със собственици

Разпределение на печалбата за 2016 г.

Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба

Баланс на 31 март 2017 г.

Регистриран капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
841 414	839 038	76 645	282 943	2 040 040
-	-	-	25 133	25 133
-	-	-	-	-
-	-	-	25 133	25 133
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
841 414	839 038	76 645	308 076	2 065 173

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Дата: 20.04.2017 г.

Изпълнителен директор
Владимир Малинов

Главен счетоводител
Светлана Коева

Междинен съкратен Отчет за паричните потоци

За периода, приключващ на 31 март

в хиляди лева

	Бележки	2018	2017
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		96 112	88 365
Плащания на търговски контрагенти		(10 578)	(6 208)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(13 437)	(12 556)
Постъпления от лихви и неустойки по забавени плащания		233	204
Платени други данъци и акциз, нетно		(11 428)	(7 973)
Други плащания за оперативна дейност, нетно		(467)	(395)
Общо парични потоци от оперативна дейност		<u>60 435</u>	<u>61 437</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(10 162)	(5 924)
Придобиване на нематериални активи		(36)	(2)
Постъпления/(плащания) от финансираня за нетекущи активи		(102)	167
Общо парични потоци от инвестиционната дейност		<u>(10 300)</u>	<u>(5 759)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от лихви по предоставени заеми		210	352
Общо парични потоци от финансовата дейност		<u>210</u>	<u>352</u>
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		<u>50 345</u>	<u>56 030</u>
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	19	<u>411 058</u>	<u>240 353</u>
Ефект от промени на валутните курсови разлики, нетно		(3 115)	(289)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 март	19	<u>458 288</u>	<u>296 094</u>

Бележките на страници 7 до 42 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Дата: 20.04.2018 г.

Главен счетоводител

Светлана Коева

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност	8
2. База за изготвяне	10
3. Функционална валута и валута на представяне.....	10
4. Използване на приблизителни оценки и преценки.....	10
5. Приходи.....	13
6. Други приходи	13
7. Технологични разходи	14
8. Разходи за материали	14
9. Разходи за външни услуги	14
10. Разходи за възнаграждения на наети лица	15
11. Други разходи за дейността	15
12. Финансови приходи и разходи	15
13. Имоти, машини и съоръжения.....	16
14. Нематериални активи	18
15. Инвестиции в съвместно контролирани предприятия	18
16. Дългосрочни вземания.....	19
17. Материални запаси	19
18. Търговски и други вземания.....	19
19. Пари и парични еквиваленти	20
20. Капитал и резерви.....	20
21. Отсрочени приходи от финансиране.....	21
22. Доходи на наети лица	22
23. Търговски и други задължения	23
24. Свързани лица	23
25. Гаранции по договори.....	25
26. Определяне на справедливи стойности	26
27. Условни активи и условни задължения	26
28. Събития след датата на отчетния период.....	27
29. Значими счетоводни политики.....	28
30. Прилагане на нови и ревизирани МСФО.....	39

Бележки към финансовия отчет**1. Статут и предмет на дейност**

„Булгартрансгаз“ ЕАД („Дружеството“) е дружество със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е държавно контролирано предприятие. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Основният предмет на дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД включва съхранение и пренос на природен газ; поддържане, експлоатация, управление и развитие на газопреносни мрежи; поддържане, експлоатация, управление и развитие на подземни газови хранилища; разработване на програми и дейности за съответствие на дейностите по пренос и съхранение на природен газ с изискванията на европейското енергийно законодателство; разработване на ценова политика за достъп до и пренос по газопреносни мрежи, съхранение на природен газ и присъединяване към газопреносни мрежи; администриране на сделките с природен газ и организиране балансирането на пазара на природен газ в съответствие с изискванията на действащото законодателство; инженерингова, инвестиционна, производствена и сервизна дейност; внос на стоки, машини и съоръжения, свързани с дейността на дружеството; централизирано оперативно управление, координиране и контрол върху режима на работата на газопреносните мрежи.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

По смисъла на чл. 39, ал. 1 от Закона за енергетиката, дружеството притежава лицензии, издадени от регулаторния орган Комисия за енергийно и водно регулиране „КЕВР“:

- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-06/29.11.2006 г.);
- Лицензия за транзитен пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

С Решение на КЕВР №И1-Л-214 от 03.06.2013 г. се изменя Лицензия № Л-214-09/29.11.2006 г. за дейността „транзитен пренос на природен газ“, издадена на „Булгартрансгаз“ ЕАД на Лицензия за дейността „пренос на природен газ“.

Трите лицензии са със срок от 35 години. Дружеството заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочена в тарифа, одобрена от Министерски съвет. Таксите са: първоначална, която е заплатена във връзка с издаване на лицензиите и годишни такси за срока на лицензията, които се заплащат от лицензианта за всяка година, следваща издаването на съответната лицензия.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предприятие от обществен интерес по смисъла и реда на параграф 1, т.22, к. от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по

Бележки към финансовия отчет

достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Дружеството, включваща национална газопреносна мрежа (НГПМ) и газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП). С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Новата система е резултат на изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ. Във връзка с това през отчетния период Дружеството е извършило редица дейности по подготовката за въвеждането на тарифния модел и утвърждаване на основните му параметри.

С Решение НГП-01/01.08.2017 г. на КЕВР са утвърдени необходими приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2017-2019 г. и базови параметри на тарифния модел. Въз основа на Решението и Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, преносният оператор образува цени за достъп и пренос по входни и изходни точки за първия ценови период 01.10.2017 г. – 30.09.2018 г.

Основните характеристики на въведения входно-изходен тарифен модел са:

- Многогодишен модел на ценообразуване – метод „Горна граница на приходите“. Първият регулаторен период е 3 годишен;
- Определяне на цена за достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони;
- Възстановяване чрез цените за достъп и пренос на необходимите приходи за извършване на дейността по преноса, утвърждавани от Комисията за всеки регулаторен период;
- Осигуряване на стимули за подобряване на ефективността на оператора;
- Равнопоставени условия за всички ползватели на преносните мрежи. Ползвателите се третират еднакво, независимо от размера, собствеността или други фактори;
- Осигуряване на стабилност на цените, прозрачност на процеса на формирането им;
- Приложение на Матричния подход за разпределение на разходите по входни и изходни точки/зони;
- Възможност за формиране на единна изходна национална зона;
- Възможност за редукция на цените за достъп за входни и изходни точки към/от съоръженията за съхранение на природен газ.

От 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективен режим на дневно балансиране, съобразно Правила за Балансиране на пазара на природен газ и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в съответствие с изискванията на Регламент 312/2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

Очакваният ефект от прилагането на Регламента е операторите да извършват пазарноориентирано балансиране чрез използване на краткосрочни стандартизирани продукти, мрежовите ползватели да извършват първичното балансиране, а операторите да имат роля по остатъчното балансиране, с цел цялостно балансирана система в дневен разрез, за което основна отговорност носят ползвателите, повишена ликвидност и конкуренция, повишаване на churn rate на хъбовете (съотношението между търговските обеми газ към физически доставения).

Бележки към финансовия отчет

С въвеждането на новия режим на балансиране се изпълняват изискванията на Регламента и по-конкретно в частта относно изискванията за предоставяне на информация и ежедневно финансово изчистване на натрупаните дневни дисбаланси с месечен период на сетълмент.

Дружеството е с двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Надзорният съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.03.2018 г. е в състав: Венцислав Цветанов, Кирил Георгиев, Владимир Митрушев, а Управителният съвет: Таня Захаријева, Делян Димитров, Владимир Малинов. Към 31.03.2018 г. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Владимир Малинов.

Към 31 март 2018 г. членове на Одитния комитет на Дружеството са: Снежанка Калоянова, Ирена Михайлова и Диан Боев.

2. База за изготвяне

Този междинен финансов отчет е изготвен в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. Той не съдържа цялата информация, която се изисква за изготвяне на пълни годишни финансови отчети, съгласно МСФО и следва да се чете заедно с годишния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2017 г.

В междинния финансов отчет с цел постигане на представяне, даващо по-уместна информация за ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Дружеството, някои от елементите са представени по различен начин в сравнение с финансовия отчет за 2017 г. Промяната се отнася до следните позиции в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, Очета за промените в собствения капитал и Отчета за паричните потоци:

- Приходи от отрицателен дисбаланс на природен газ в размер на 2 000 хил. лв., представени на ред Други приходи от дейността към 31.03.2017 г. са рекласифицирани на ред Приходи от дейността към 31.03.2017 г. в настоящия финансов отчет.
- Натрупани актюерски загуби в размер на 5 260 хил. лв. към 01.01.2017 г. са рекласифицирани от Неразпределена печалба в Резерви.
- Плащания за придобити нематериални активи през първото тримесечие на 2017 г. на стойност 2 хил. лв. са рекласифицирани от ред Придобити Имоти, машини и съоръжения на ред Придобити нематериални активи в паричните потоци от инвестиционна дейност на Отчета за паричния поток за първо тримесечие на 2017 г. в настоящия финансов отчет.

Промяната касае единствено начина на представяне на елементи от Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, Очета за промените в собствения капитал и Отчета за паричните потоци за периода, приключващ на 31 март 2017 г. и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Финансовият отчет е приет от Управителния съвет на 24 април 2018 г.

Детайлна информация за счетоводните политики на Дружеството са оповестени в Бележка 29.

3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация, представена в лева, е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните

Бележки към финансовия отчет

политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава перспективно.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в съответните бележки.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, е представена по-долу.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обръщаемостта на запасите най-вече чрез влягането им в употреба, в това число и употребата им за технологични нужди. Ръководството на Дружеството счита, че балансовата стойност на материалните запаси, състоящи се основно от природен газ и резервни части, представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализуема стойност към датата на отчета за финансовото състояние, съгласно изискванията на МСС 2 „Материални запаси“.

Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми

Бележки към финансовия отчет

вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 7 943 хил. лв се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни безрискови ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи (български лева) и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Регулярно се преглеждат значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава се оценяват получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват и на одитния комитет на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Провизии и условни задължения

Бележки към финансовия отчет

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Приходи

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.03.2017
Приходи от транзитен пренос на природен газ	52 801	60 528
Приходи от пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа	26 542	17 731
Приходи от балансиране	5 061	2 000
Приходи от съхранение на природен газ	678	823
Приходи от безвъзмезден газ	22 556	17 695
	<u>107 638</u>	<u>98 777</u>

Приходите от дейността са формирани основно от приходи от предоставени услуги по пренос на природен газ на територията на страната, пренос на природен газ от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония (транзитен пренос на природен газ съгласно сключено споразумение с ООО „Газпром Экспорт“ - Русия), съхранение на природен газ в ПГХ „Чирен“ и балансиране на пазара на природен газ.

При извършване на услугата по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония е необходим природен газ за работа на компресорните станции, който представлява технологичен газ (газ за технологични нужди). Технологичният газ, необходим за работата на компресорните станции по пренос от Румъния за Турция, Гърция и Македония, се предоставя безвъзмездно на Дружеството от ползвателя на тази мрежа, за които се извършва услугата. „Булгартрансгаз“ ЕАД отчита този безвъзмезден газ като текущ приход и текущ разход, което не оказва влияние върху финансовия резултат.

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ в сила от 01.10.2017 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството му на балансатор извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсиране на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансатора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. В тази връзка и в съответствие с въведения „Входно-изходен“ тарифен модел от 01.10.2017 г. са сключени нови договори за Достъп и пренос с клиентите и Дружеството реализира приходи от балансиране съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България – национална балансова зона и транзитна балансова зона.

6. Други приходи

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.03.2017
Приходи от финансиране	1 645	554
Приходи от продажба на стоки	107	108
Приходи от неустойки	71	17
Приходи наем оптични влакна	40	6
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	35	36
Приходи от колокация	10	9
Застрахователни обезщетения	2	42
Други	14	13
	<u>1 924</u>	<u>785</u>

Бележки към финансовия отчет

7. Технологични разходи

Общите разходи за технологични нужди за първо тримесечие на 2018 г. са 23 746 хил. лв. (2017 г.: 21 056 хил. лв.), в т.ч. технологични разходи по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония на стойност 22 424 хил. лв. (2017 г.: 17 695 хил. лв.).

Стойността на получения безвъзмезден природен газ за технологични нужди на транзитния газопровод за първо тримесечие на 2018 г. е 22 556 хил. лв. (2017 г.: 17 695 хил. лв.). Полученият безвъзмезден технологичен газ за дейност транзитен пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония се признава като текущ приход. Безвъзмездно полученият технологичен газ се изразходва за поддържане работата на компресорните станции във връзка с транзитния пренос. Той се отчита и като текущ разход за технологични нужди.

8. Разходи за материали

в хиляди лева

	31.03.2018	31.03.2017
Ел. енергия, вода и топлинна енергия	572	744
Основни материали, включващи:	256	177
- Резервни части	233	151
- Други	23	26
Спомагателни материали, включващи	494	548
- Горива и смазочни материали	261	308
- Авточасти и принадлежности	78	48
- Стопански инвентар	18	13
- Инструменти	7	10
- Други спомагателни материали	130	169
	<u>1 322</u>	<u>1 469</u>

9. Разходи за външни услуги

в хиляди лева

	31.03.2018	31.03.2017
Застраховки	366	338
Охрана	253	243
Абонаментен сервиз	135	129
Консултантски услуги	106	113
Такси смет, данък сгради и данъци върху МПС	93	128
Ремонт и поддръжка	56	64
Комуникации	21	19
Граждански договори	17	18
Лабораторни изследвания	17	13
Разходи за автомобили	16	18
Наем	13	14
Транспортни услуги	7	3
Инспекция газопровод	3	413
Реклама	-	37
Други разходи за външни услуги	17	27
	<u>1 120</u>	<u>1 577</u>

Бележки към финансовия отчет

10. Разходи за възнаграждения на наети лица

в хиляди лева

Заплати и социални разходи за персонала
Социални осигуровки

31.03.2018	31.03.2017
18 256	12 564
1 871	1 753
<u>20 127</u>	<u>14 317</u>

11. Други разходи за дейността

в хиляди лева

Разходи за 5 % фонд СЕС
Акциз
Командировки
Членски внос в организации
Еднократни данъци
Лицензионни такси
Представителни разходи
Обучения и квалификация
Глоби по нормативни актове
Други
Брак на материални запаси

31.03.2018	31.03.2017
4 001	3 954
2 129	1 956
186	194
173	163
86	64
84	79
32	16
23	151
17	28
51	46
-	43
<u>6 782</u>	<u>6 694</u>

12. Финансови приходи и разходи

Признати в печалби и загуби

в хиляди лева

Загуба от валутни курсови разлики, нетно
Разходи за комисионни

31.03.2018	31.03.2017
(3 576)	(931)
(5)	(8)
<u>(3 581)</u>	<u>(939)</u>

Финансови разходи

Приходи от лихви

371	471
<u>371</u>	<u>471</u>

Финансови приходи

Нетни финансови, приходи/(разходи) признати в печалби и загуби

<u>(3 210)</u>	<u>(468)</u>
----------------	--------------

Бележки към финансовия отчет

13. Имоти, машини и съоръжения

в хиляди лева

Отчетна стойност

Салдо към 1 януари 2018 г.	74 931	1 571 576	233 310	9 727	7 066	53 595	3 575	1 953 780
Придобити	-	259	-	-	71	5 538	4 002	9 870
Отписани	-	-	-	-	(2)	(22)	(853)	(877)
Трансфери	-	900	-	-	-	(900)	-	-
Салдо към 31 март 2018 г.	74 931	1 572 735	233 310	9 727	7 135	58 211	6 724	1 962 773

Амортизация и обезценка

Салдо към 1 януари 2018 г.

Разходи за амортизации

Отписани

5 405	196 857	-	4 415	3 117	-	-	-	209 794
577	20 607	861	156	204	-	-	-	22 405
-	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Салдо към 31 март 2018 г.	5 982	217 464	861	4 571	3 319	-	-	232 197

Балансова стойност

Салдо към 1 януари 2018 г.

Салдо към 31 март 2018 г.

69 526	1 374 719	233 310	5 312	3 949	53 595	3 575	-	1 743 986
68 949	1 355 271	232 449	5 156	3 816	58 211	6 724	-	1 730 576

Бележки към финансовия отчет

Буферният газ на Дружеството е специфичен нетекущ актив, съществена част от който, представлява газа в подземно газохранилище (ПГХ) Чирен, а останалата част се намира в газопреносната система.

Буферният газ се разделя на амортизируем и неамортизируем.

Амортизируемият буферен газ в ПГХ Чирен е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището.

Неамортизируемият буферен газ, представлява част от буферния газ в ПГХ Чирен, който би могъл да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в транзитния и магистралния газопровод се разделя също на амортизируем и неамортизируем, като амортизируем е онова количество природен газ, което не може да се извлече при ликвидация на газопроводите.

По-подробна информацията за разпределението на буферния газ е представена по-долу:

Балансова стойност – хил. лв.
Амортизируем Неамортизируем

2017 г.

Буферен газ – магистрални
газопроводи
Буферен газ – ПГХ Чирен
Буферен газ – транзитни
газопроводи

418	5 633
167 840	51 370
641	7 408
<u>168 899</u>	<u>64 411</u>

31.03.2018 г.

Буферен газ – магистрални
газопроводи
Буферен газ – ПГХ Чирен
Буферен газ – транзитни
газопроводи

416	5 633
166 984	51 370
638	7 408
<u>168 038</u>	<u>64 411</u>

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации“.

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Имоти, машини и съоръжения, въведени в експлоатация

През първото тримесечие на 2018 г. е изграден и въведен в експлоатация обект „Реконструкция на защитно съоръжение при прехода на транзитния газопровод за Гърция през река Струма до гр. Бобошево“ на стойност 744 хил. лв.

Имоти, машини, съоръжения в процес на изграждане

Основните обекти, които са в процес на изграждане към 31 март 2018 година са следните:

- Оптична магистрала Батулци – Плевен на стойност 2 112 хил. лв.,

Бележки към финансовия отчет

- оптична магистрала Николаево – Полски Сеновец на стойност 5 486 хил. лв.,
- транзитен газопровод за Турция (лупинг) в участъка Лозенец-Недялско на стойност 37 132 хил. лв.

Аванси за придобиване на активи

Авансите за придобиване на активи в общ размер на 6 725 хил. лв. (2017 г.: 3 575 хил. лв.) се отнасят до: предплатени суми по сключени договори за изграждане на транзитен газопровод за Турция (лупинг) в участъка Лозенец-Недялско, модернизация на съществуващи системи за автоматично управление на ГКА и общостанционни системи на КС "Вълчи дол" и КС "Полски Сеновец", строително-монтажни работи на оптична кабелна линия Ихтиман-Дупница, предпроектно проучване за газов хъб Балкан, газопроводно отклонение Търговище, строително-монтажни работи на оптична кабелна линия към Транзитния газопровод за Гърция - ГИС Дупница, основен ремонт на машинна зала към компресорен цех КС Полски Сеновец, строително-монтажни работи на оптична кабелна линия КС Полски Сеновец - АГРС Търговище.

Ангажменти за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Ангажиментите за придобиване на имоти, машини и съоръжения са всички сключени договори на Дружеството за изграждане и въвеждане в експлоатация на активи. Основно, те са свързани с газопреносната мрежа, включително и всички необходими съоръжения за поддържането ѝ.

14. Нематериални активи

в хиляди лева	Патенти и лицензии			
	Софтуер	Други	Общо	
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	8 780	773	1 922	11 475
Придобити	35	-	-	35
Салдо към 31 март 2018 г.	8 815	773	1 922	11 510
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2018 г.	2 042	473	836	3 351
Разходи за амортизация	242	19	33	294
Салдо към 31 март 2018 г.	2 284	492	869	3 645
Балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	6 738	300	1 086	8 124
Салдо към 31 март 2018 г.	6 531	281	1 053	7 865

Всички разходи за амортизации са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации“. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

15. Инвестиции в съвместно контролирани предприятия

С решение на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и разрешение от Министъра на енергетиката, през 2017 г. капиталът на „Булгартрансгаз“ ЕАД е увеличен по

Бележки към финансовия отчет

реда на чл. 193 от Търговския закон чрез непарична вноска (апорт), представляваща 50% от акциите на „Булгартел“ ЕАД, собственост на БЕХ ЕАД. Непаричната вноска е за 3 хил. броя акции от капитала на „Булгартел“ ЕАД на стойност 3 256 хил. лева, чрез издаване на 3 256 хил. броя нови обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев.

16. Дългосрочни вземания

Съществената стойност на дългосрочни вземания представлява вземане на „Булгартрансгаз“ ЕАД от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)) в размер на 11 994 хил. лв. През 2017 г. ръководството на Дружеството е направило преценка относно възстановимата стойност на тези вземания и в резултат на това е призната загуба от обезценка в размер на 19 140 хил. лв.

За част от вземанията от КТБ АД (н) в брутен размер на 18 035 хил. лв., са налице особени обстоятелства, във връзка с което Ръководството на Дружеството е предприело действия по изваждане на тази сума от масата на несъстоятелността и възстановяването ѝ в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

17. Материални запаси

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.12.2017
Природен газ	84 441	87 041
Материали	24 515	24 346
Незавършено производство	239	207
Готова продукция	270	247
Гориво	38	37
Други	25	26
	<u>109 528</u>	<u>111 904</u>

Съществената част от материалните запаси представлява природен газ, съхраняван в ПГХ „Чирен“. На основание и в изпълнение на заповед № Д-16-675/21.05.2014 г. на Министъра на икономиката и енергетиката са нагнетени 140 млн. куб. метра природен газ във връзка с възникнала необходимост за допълнителни задължения към обществото.

Дружеството няма материални запаси, предоставяни като обезпечение на задължения.

18. Търговски и други вземания

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.12.2017
Вземания от продажби на услуги	19 512	22 108
Намаление за обезценка и несъбираемост	(326)	(326)
Вземания от продажби на услуги, нетно от обезценки	<u>19 186</u>	<u>21 782</u>
Предплатени разходи	1 358	189
Други	28	104
	<u>1 386</u>	<u>293</u>
Общо търговски и други вземания в т.ч.:	<u>20 572</u>	<u>22 075</u>
Текущи	<u>20 572</u>	<u>22 075</u>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Бележки към финансовия отчет

19. Пари и парични еквиваленти

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.12.2017
Парични средства по разплащателни сметки	230 907	227 610
Краткосрочни депозити с матуритет до 3 месеца	227 308	183 380
Парични средства в брой	73	68
Пари и парични еквиваленти	<u>458 288</u>	<u>411 058</u>

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

20. Капитал и резерви

Акционерен капитал

Акционерният капитал е разпределен в 874 524 255 броя поименни акции. Всички акции са с номинал от 1 лев. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, чийто принципал е Министерството на енергетиката.

Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Резерви

Резервите на Дружеството включват законови резерви, други резерви и резерв от отчитането на ефекта от прилагането на ревизирия МСС 19 Доходи на наети лица.

Законови резерви

Законовите резерви включват фонд „Резервен“, източник за образуване, на който е най-малко 1/10 от печалбата, докато средствата по фонда достигнат най-малко 1/10 от регистрирания капитал. Към 31.03.2018 г. законовите резерви на Дружеството възлизат на 81 512 хил. лв.

Други резерви

Другите резерви са в размер на 7 027 хил. лв. и са формирани през 2009 г. с решение на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, когато неразпределената печалба за 2008 г. след отчисленията за фонд „Резервен“, е трансформирана в Други резерви.

Актьорски печалби/загуби

Натрупаните актьорски (печалби)/загуби за периода от 2011 г. до 2017 г. са в размер на 5 397 хил. лв. и са формирани от Загубата от преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране.

Преоценъчен резерв

Към 31 декември 2017 г. е извършен преглед на справедливите стойности, както и на полезния живот на активите от групата на имоти, машини и съоръжения.

Съгласно приложимото законодателство преоценъчният резерв, формиран от преоценката на имоти, машини и съоръжения, не може да се разпределя за дивиденти.

Натрупаният преоценъчен резерв към 31.03.2018 г. възлиза на 830 555 хил. лв.

Бележки към финансовия отчет

21. Отсрочени приходи от финансиране

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.03.2018	31.12.2017
Баланс в началото на периода		91 103	46 710
Получени финансираня		(31)	54 452
Приход, признат през годината	6	<u>(1 645)</u>	<u>(10 059)</u>
Баланс в края на периода		<u>89 427</u>	<u>91 103</u>

Отсрочените приходи от финансираня, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят предимно до нетекущи активи, чието придобиване и/или изграждане се финансира частично от външни организации. Съществената част от активите, обект на финансиране, са част от инвестиционната програма на Дружеството и към датата на финансовия отчет са въведени в експлоатация. Освен това, на Дружеството са предоставени и средства за финансиране на активи, които все още са в процес на изграждане.

През месец май 2014 г. между „Булгартрансгаз“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за грант № 057, с който на Дружеството е отпусната безвъзмездна финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ за „Изграждане на преносни газопроводи с автоматични газорегулиращи станции (АГРС) до Свищов, Панагюрище, Пирдоп и Банско - Разлог“. Общата стойност на проекта се оценява на 21 790 хил. евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ е в размер на 11 000 хил. евро. Очакваното съфинансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 10 790 хил. евро.

Във връзка с изпълнение на Споразумението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, „Булгартрансгаз“ ЕАД сключи Договор за консултантски услуги за проектиране на Преносен газопровод до Свищов на стойност 272 012,54 евро. Петдесет процента (50%) от общата сума от цената на договора ще бъдат заплатени със средства на Международен фонд „Козлодуй“ – Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР).

На 3 април 2015 г. е подписано споразумение с финансиращата институция INEA за безвъзмездно финансиране за изпълнението на Действие с номер 7.4.2-0061-BG-S-M-14 и наименование „Предпроектно проучване за междусистемна връзка Турция-България (ITB)“. Общата стойност на проучването се оценява на 380 хил. евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Механизма за свързване на Европа е в размер до 190 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет по грантовото споразумение са получени общо 143 хил. евро – авансово платени и 86 хил. евро финално плащане - след одобрен финален технически и финансов отчет в съответствие с условията на чл.4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 23 октомври 2015 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнението на Действие с номер 6.20.2-0021-BG-S-M-15 и наименование „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания като част от проекта за разширение на ПГХ Чирен 6.20.2“, включващ дейностите „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура“ и „Контрол на качеството при извършване на 3D полеви сеизмични проучвания и обработка на получените данни“ с очаквана обща стойност 7 800 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 3 900 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 1 560 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 27 април 2016 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0055-BG-S-M-15 и наименование „Подготвителни дейности във връзка с изпълнението на ПОИ 6.8.2. Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопреносна система“ с очаквана обща стойност в размер на 1 700 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 850 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени

Бележки към финансовия отчет

40% от стойността на финансирането или 340 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 03 ноември 2016 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.20.2-0011-BG-S-M-16 и наименование „Внедряване на софтуерен продукт за моделиране и определяне на оптимални режими на експлоатация на ПГХ „Чирен“ във връзка с неговото разширение“, като част от проект от „общ интерес“ 6.20.2 Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – с обща прогнозна стойност 260 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 130 хил. евро. „Булгартрансгаз“ ЕАД получи авансово плащане в размер на 52 хил. евро (40% от стойността на финансирането) в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение. Към датата на изготвяне на финансовия отчет средствата са възстановени на INEA, тъй като Грантовото споразумение е прекратено в края на 2017 г.

На 17 май 2017 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0026-BG-S-M-16 и наименование „Подготвителни дейности за рехабилитация на участък ОС Вълчи дол – КВ Преселка от преносната система, ПОИ 6.8.2.“, като част от проект от „общ интерес“ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопреносна система“ – с обща прогнозна стойност 364 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 182 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 73 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 17 май 2017 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.25.4-0015-BG-S-M-16 и наименование „Предпроектно проучване за Газов хъб „Балкан“, като част от проект от „общ интерес“ 6.25.4 „Инфраструктура, необходима за развитието на български газов хъб“ – с обща прогнозна стойност 1 841 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 921 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 368 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

22. Доходи на наети лица

в хиляди лева

	31.03.2018	31.12.2017
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – нетекущи	6 130	6 130
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – текущи	1 813	1 813
Общо задължения за доходи на наети лица	7 943	7 943

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние, относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Бележки към финансовия отчет

Приблизителният размер на задълженията по планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период и разходите, признати в печалби и загуби се базират на актюерски доклад.

23. Търговски и други задължения

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2018	31.12.2017
Задължения към доставчици	1 508	2 324
Задължения към персонала за неизползван платен годишен отпуск	1 211	1 649
Задължения към персонала за възнаграждения	7 181	-
Задължения към застрахователи	1 135	113
Други задължения	6	176
	<u>11 041</u>	<u>4 262</u>
Задължения към бюджета:		
Задължения за 5% фонд СЕС	1 245	1 514
Задължения за осигурителни вноски	1 072	1 047
Данък върху доходите на физически лица	1 037	978
Задължения към митници	623	723
ДДС за внасяне	441	1 585
Задължения за данъци върху разходите	86	270
Други задължения към бюджета	1	1
	<u>15 546</u>	<u>10 380</u>

24. Свързани лица

Предприятие-майка и крайно контролиращо лице за Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ).

Дружеството има сделки със следните дружества от групата на БЕХ:

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	контролиращо дружество
„Булгаргаз“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„НЕК“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„ЕСО“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Мини Марица Изток“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Булгартел“ ЕАД	Съвместно контролирано предприятие с ЕСО (дъщерно дружество на БЕХ до м.11.2017г.)
„Южен поток България“ АД	съвместно контролирано предприятие на БЕХ

Сделките със свързани лица са представени както следва:

- Предоставяне на услуги по пренос, съхранение и балансиране на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД;
- Плащания за закупен природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД;
- Покупка на електрическа енергия от „ЕСО“ ЕАД
- Договор за уреждане на отношенията по ползване от „Булгартел“ ЕАД на ресурси от спомагателната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и използване от „Булгартрансгаз“ ЕАД на съоръжения на „Булгартел“ ЕАД от неговата обществена електронна съобщителна мрежа.

Бележки към финансовия отчет

Сделки с други свързани лица

Сделки със свързани лица

в хиляди лева

"Булгаргаз" ЕАД

Продажби:

Услуги по пренос, съхранение и
балансиране

28 011 15 616 3 334 2 547

Неустойки за просрочени плащания

- - - 1

Лихви дългосрочни вземания

210 352 1 -

Дългосрочни вземания

- - 4 203 8 369

Текуща част на дългосрочни
вземания

- - 16 439 16 292

28 221 15 968 23 977 27 209

Покупка на:

Покупка на природен газ

(2 530) (3 462) (775) (1 160)

Гаранции по договор

- - (7 966) (9 666)

(2 530) (3 462) (8 741) (10 826)

„Булгартел“ ЕАД

Продажби:

Предоставяне на ресурс, оптични
влакна и колокация

85 50 255 239

Неустойки за просрочени плащания

8 5 11 9

93 55 266 248

„Булгартел“ ЕАД

Покупка на:

Ползване на ресурси от
спомагателната мрежа и
комуникационни услуги

(12) (11) (262) (268)

Гаранции

(1) (1)

(12) (11) (263) (269)

ЕСО ЕАД

Открита гаранция

26 16

Услуга по пренос на електроенергия

(13) (26) (7) (10)

(13) (26) 19 6

Общо вземания от свързани лица

- - 24 269 27 473

**Общо задължения към свързани
лица**

- - 9 011 11 105

Бележки към финансовия отчет

Обобщени, разчетите със свързани лица са, както следва:

в хиляди лева

Нетекущи вземания от свързани лица

Текущи вземания от свързани лица

31.03.2018 **31.12.2017**

4 229 8 385

20 040 19 088

24 269 27 473

в хиляди лева

Нетекущи задължения към свързани лица

Текущи задължения към свързани лица

31.03.2018 **31.12.2017**

241 243

8 770 10 862

9 011 11 105

25. Гаранции по договори

в хиляди лева

Нетекущи гаранции по договори

Текущи гаранции по договори

31.03.2018 **31.12.2017**

512 821

10 660 10 789

11 172 11 610

Основната част от задълженията по получени гаранции на Дружеството представляват:

- гаранции - задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите съгласно клаузите на договора;
- суми (кредитен лимит) за гарантиране плащанията по Договори за достъп и пренос на природен газ, които всеки ползвател на услугата е длъжен да внесе като обезпечение по заявките за капацитет и достъп. Резервирането на суми от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД по предоставен кредитен лимит се извършва автоматично, при провеждането на процедури за резервиране на капацитет, в размери определени в т.8.10 и 8.11 от Общите условия на Договорите за достъп и пренос, подписани с клиентите след 01.10.2017 г.
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

Бележки към финансовия отчет**26. Определяне на справедливи стойности**

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на методите по-долу. Когато е приложимо, в съответните бележки, е оповестена допълнителна информация за допусканията, направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

(i) Имоти, машини и съоръжения

Справедливата стойност на имот е очакваната сума, за която имотът може да бъде разменен към датата на придобиване между желаещи купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетингово и страните са действали съзнателно. Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на пазарни цени за сходни позиции, когато са налични и стойност на подмяна, когато е подходящо. Приблизителната оценка на амортизираната стойност на подмяна отразява корекциите за физическо износване, както и за функционално и икономическо остаряване. Методите, използвани за оценка на справедливата стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, са описани в бележка 13 *Имоти, машини и съоръжения*.

(ii) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания се определят като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва, към отчетната дата. Краткосрочни безлихвени вземания се оценяват по оригинална стойност по фактура, ако ефектът от дисконтиране е несъществен. Справедлива стойност се определя при първоначално признаване и за целите на оповестяването, към всеки отчетен период.

Дружеството отчита нетекущи вземания от свързани лица, които подлежат на олихвяване с пазарен лихвен процент, поради което тези вземания не са дисконтирани.

(iii) Недеривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването, се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви, дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета.

27. Условни активи и условни задължения

В полза на Дружеството към 31.03.2018 г. са издадени банкови гаранции от трети страни на стойност 10 260 хил. лв.

С Директива 2009/29/ЕО се определят основните параметри на търговията с емисии за периода от 2013 г. до 2020 г., като за производството на електрическа енергия не се предвиждат да бъдат разпределени безплатни квоти и всички квоти трябва да бъдат закупени от инсталациите чрез търг. Възможност за разпределяне на безплатни квоти на преходен принцип на инсталации за производство на електрическа енергия се предоставя единствено от чл. 10в и то в случай, че държавата-членка отговаря на определени изисквания.

България се възползва от възможността за компенсиране на електропроизводството по чл. 10в, с което сектор „Електропроизводство“ ще премине постепенно от безплатни квоти към квоти, осигурявани чрез участие в търгове. В замяна на предоставянето на безплатните квоти всяка инсталация, отговаряща на определените изисквания, ще трябва да изпълнява проекти на стойност равна на предоставените безплатни квоти.

Във връзка с горепосоченото и съгласно изискванията на Директива 2009/29/ЕО и съобщение (2011/С 99/03) на Комисията, Указателен документ, относно възможността за

Бележки към финансовия отчет

прилагане на член 10в от Директива 2003/87/ЕО, Министерството на енергетиката подготви Национален план за инвестиции (НПИ) с включени инвестиционни проекти.

Отчитайки заложените изисквания, "Булгартрансгаз" ЕАД кандидатства и е включен в НПИ. За финансиране от Сметка „Национален план за инвестиции“ са одобрени проектите за модернизация на 4 броя компресорни станции КС Ихтиман, КС Лозенец, КС Петрич и КС Странджа, предвид факта, че с реализирането на тези проекти, се очаква намаление на емисиите от CO₂, изпускани в атмосферния въздух от гореспоменатите компресорни станции, с около 15%.

До момента със заповеди №Е-РД-16-600/09.12.2016, №Е-РД-16-599/09.12.2016 и № Е-РД-16-885/15.12.2017 г. на Министъра на енергетиката на „Булгартрансгаз“ ЕАД са възстановени разходи от Сметка „Национален план за инвестиции“ за КС Ихтиман в размер на 12 791 636,51 лв., за КС Петрич в размер на 12 791 629,63 лв. и за КС „Лозенец“ в размер на 25 583 273,02 лв., което представлява пълният размер на предвидените в НПИ финансови средства, определени в съответствие с коригираната стойност на инвестицията, поради промяна на референтната стойност на емисиите на парникови газове по Заповед № РД-16-1101/23.08.2012 г. на министъра на икономиката и енергетиката.

За КС „Странджа“ със Заповед № Е-РД-16-886/15.12.2017 г. на Министъра на енергетиката са възстановени частично разходите по реализацията на проекта в размер на 22 240 703,06 лв. Предстои възстановяването на средствата до пълния размер на определените в НПИ финансови средства на стойност 30 699 925,12 лв.

Дружеството е страна по Дело АТ.39849 - ВЕН gaz, предприето от страна на Европейската комисия (ЕК) във връзка с официално производство за разследване относно това дали „БЕХ“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушават правилата за конкуренция на ЕС на пазара на природен газ в страната. Процедурата е образувана във връзка с опасения на ЕК, че „БЕХ“ ЕАД и дъщерните дружества пречат на своите потенциални конкуренти да получат достъп до българската газопреносна мрежа и до съоръжението за съхранение на природен газ, като изрично или мълчаливо отказват достъп на трети страни или го забавят, както и евентуално пречат на конкурентите да получат достъп до главния газопровод за внос чрез резервиране на капацитет на територията на Румъния.

На 24.11.2017 г. Народното събрание на Република България взе решение за предприемане на всички необходими действия за защита на интересите на Република България и дружествата: „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД, включително действия за обжалване на евентуално забранително решение от страна на ЕК във връзка с приключване на Дело COMP/B1/АТ.39849 – БЕХ Газ.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет на Дружеството, ЕК не е взела официално решение за прекратяване на Дело БЕХ Газ, както и решение за евентуалния размер на финансова санкция за „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД. Ръководството на Дружеството е направило анализ и оценка на наличната информация относно евентуалния изход на Дело БЕХ Газ и не е в състояние да измери надеждно потенциалните или очаквани ефекти относно изхода на делото.

28. Събития след датата на отчетния период

Няма събития, настъпили след края на отчетния период, които да изискват и/или налагат корекции или допълнително оповестяване във финансовия отчет на Дружеството за периода, приключващ на 31 март 2018 г.

Бележки към финансовия отчет**29. Значими счетоводни политики**

Значимите счетоводни политики, представени по-долу, са прилагани последователно във всички представени периоди.

(а) Приходи

Приходи са брутни потоци от икономически ползи през периода, създадени в хода на обичайната дейност на Дружеството, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличенията, свързани с вноските на едноличния собственик.

Суми, събирани от името на трети страни, като данък добавена стойност, и суми, събирани от името на други предприятия, не се включват в приходите.

(i) Приходи от продажба на материали, продукция и стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или рабати. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществуват убедителни доказателства, обикновено под формата на изпълнен договор за продажба, че съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Дружеството признава приходи от продажба на стоки в хранителните комплекси и други.

(ii) Приходи от услуги

Приходите от предоставени услуги се признават по справедлива стойност на полученото или подлежащо на получаване или възмездяване, намалено с върнатите стоки, отстъпки или рабати. Приходите и разходите, свързани с една и съща сделка, се признават през един и същ отчетен период. В случаите, когато резултатът не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само дотолкова, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходите от продажба на услуги са формирани основно от лицензионните дейности на Дружеството, а именно оказани услуги по достъп и пренос на природен газ на територията на страната, пренос от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония и съхранение на природен газ.

(iii) Приходи от балансиране

Приходите от балансиране, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или рабати. Приходите и разходите, свързани с една и съща сделка, се признават през един и същ отчетен период. В случаите, когато резултатът не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само дотолкова, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходите от дейност балансиране включват приходите от продажба на природен газ, получен в резултат на извършване на дейността, приходи от разлика в цените на закупен природен газ за физическо балансиране и реализиран природен газ по газопреносната мрежа транзитен пренос и по националната газопреносна мрежа.

(iv) Приходи от безвъзмезден газ за компресорни станции по транзитен газопровод

Приходите от безвъзмезден газ за компресорни станции по транзитен газопровод се признават в печалби и загуби по справедлива стойност. Размерът на тези приходи е

Бележки към финансовия отчет

оповестен в Бележка 5 Приходи.

(v) Приходи от наеми

Приходите от наеми се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема. Приходи от наем от дадени за пренаемане от Дружеството имоти се признават като други приходи.

(vi) Приходи от финансиране

Приходите от финансиране се признават в печалби и загуби в размер на начислената амортизация за обекти изградени със средства по програми за финансиране.

(b) Разходи

Разход е намаление на икономическата изгода по време на отчетния период под формата на изтичане или намаляване на активи или натрупване на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал отделно от онова, което се дължи за разпределение към едноличния собственик.

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база на принципите на начисляване и съпоставимост. Когато се очаква икономическата изгода да бъде придобивана в продължение на няколко отчетни периода, при което връзката с приходите може да се определи само най-общо и косвено, разходите се признават в Отчета за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход на базата на системни и рационални процедури за разсрочване. Целта на подобни процедури е разходите да бъдат признавани през онези отчетни периоди, през които свързаната с тези пера икономическа изгода ще се придобие и изчерпи изцяло. Разход се признава незабавно като текущ в случаите, когато няма да доведе до бъдещ приход или друга икономическа изгода или когато бъде установено, че е по-вероятно тази икономическа изгода да не се класифицира като актив в Отчета за финансовото състояние.

Като разход се признава и отчетено задължение, без да е придобит актив, т.е. провизията.

Първоначално всички разходи на Дружеството се отчитат по икономически елементи – разходи за: материали, суровини и консумативи, външни услуги, амортизации, персонал, данъци, такси и други подобни плащания, обезценка на активи, провизии по задължения, отчетна стойност на продадените активи, акциз, вноска фонд СЕС, глоби, неустойки, липси, представителни, обучение и квалификация, технологични загуби и др. След като се отчетат като разходи по икономически елементи, всички разходи на Дружеството се разпределят и като разходи за: основна, спомагателна, социална и управленска дейност.

Разходите за основна дейност са свързаните с предоставяни услуги във връзка с природен газ:

- Транзитен пренос на природен газ за трети страни на основата на договорни отношения с клиенти;
- Достъп и пренос на природен газ по националната газопреносната мрежа, собственост на Дружеството, по газопроводи с високо налягане, от газоизмервателни станции до газоразпределителни станции с цел доставка на крайни потребители на природен газ;
- Съхранение – дейност по нагнетяване на природен газ и обратното му извличане за целите на осигуряване на доставки до крайни потребители. Извършва се в ПГХ Чирен; и
- Балансиране - покупко – продажба на природен газ, с цел покриване на индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи.

Бележки към финансовия отчет**(с) Финансови приходи и разходи**

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства, печалба от операции в чуждестранна валута, приходи от лихви по дългосрочни вземания. Приход от лихви се признава в печалби и загуби в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за задължение по планове за дефинирани доходи, други финансови операции – банкови такси, комисионни и други.

Разходи по заеми, които не са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби по метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

(d) Имоти, машини и съоръжения***(i) Признаване и оценка. Специфични активи.******Първоначално признаване***

Имоти, машини и съоръжения се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активите, придобити по стопански начин включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи, пряко свързани с привеждане на актива до състояние необходимо за предвидената употреба;
- когато дружеството има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;

Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, Дружеството прилага модела на преоценка в МСС 16. Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определя на базата на пазарните доказателства, представени в доклад, изготвен от независим лицензиран оценител.

Преоценката на имоти, машини и съоръжения се извършва на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Земята, сградите, съоръженията и оборудването, буферният газ, включително и специализираните транспортни средства, притежавани от Дружеството, са оценени на базата на оценен доклад, изготвен от независим лицензиран оценител към 30 юни 2015 г. (виж също Бележка 13). Към 31.12.2017г. е направен преглед на справедливата стойност на

Бележки към финансовия отчет

имоти, машини, съоръжения и транспортни средства(товарни и специализирани) (ИМСТС) и на нетната реализируема стойност на материалните запаси, както и тест за обезценка. В отчета за финансовото състояние всички леки автомобили, други нетекущи активи и активи в процес на изграждане, са представени на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Специфичен дълготраен материален актив за „Булгартрансгаз“ ЕАД е буферният природен газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода. Той е постоянно количество, което само поддържа използваемостта на хранилището и газопровода, без да участва в количеството транспортиран или използван за собствени технологични нужди природен газ. Тези количества не могат да намаляват, защото се намалява капацитетът на ПГХ и газопровода.

Буферният газ в ПГХ „Чирен“, транзитния и магистрален газопровод се разделя на амортизируем и неамортизируем буферен газ. Амортизируемият буферен газ в ПГХ „Чирен“ е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището и не може да бъде използвано за търговски цели.

Неамортизируемият буферен газ е част от буферния газ в ПГХ „Чирен“, която би могло да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в газопровода се разделя също на амортизируем и неамортизируем на база горепосоченото предположение. Количествата буферен газ, както и тяхната стойност са оповестени в *Бележка 13*.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в печалби и загуби. Когато преоценени активи се продадат, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

В края на всеки отчетен период част от преоценения резерв се реализира в съответствие с използване на актива от предприятието. Сумата на реализираната преоценка представлява разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност на актива и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Дружеството. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

(iii) Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от датата на която активът е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се признава до размера на първоначалната стойност на актива минус очакваната остатъчна стойност на актива на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини, съоръжения и оборудване. Амортизацията се отчита в печалби и загуби, освен ако не се включва в отчетната стойност на друг актив. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия между срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период, са както следва:

Сгради	7 – 70 години
Машини, съоръжения и оборудване	3 – 50 години
Компютърна техника и офис обзавеждане	3 – 12 години
Транспортни средства	3 – 15 години
Амортизируем буферен газ	60 години

Бележки към финансовия отчет

Всички останали

3 – 15 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо.

(е) Нематериални активи**(i) Нематериални активи**

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

Лицензии за съхранение, пренос и транзитен пренос на природен газ	4 – 35 години
Лицензии за софтуер и мобилна далекосъобщителна и радиотелефонна мрежа	2 – 10 години
Програмни продукти	2 – 8 години
Други	3 – 25 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е необходимо.

(ф) Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

(г) Съвместни предприятия

Дружеството определя вида на съвместното предприятие, в което участва на базата на правата и задълженията, които му дава споразумението за съвместната дейност.

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Дружеството и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието

Дружеството отчита своето дялово участие в съвместното предприятие по себестойност.

(х) Обезценка**(i) Недеривативни финансови активи**

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства, че е обезценен. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните

Бележки към финансовия отчет

бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от длъжника, реструктуриране на задължението към Дружеството при условия, които Дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че длъжник ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжника, икономически условия, които водят до неизпълнения. За значителен спад Дружеството счита 20 процента, а за продължителен спад се счита период от 9 месеца.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дружеството взема предвид доказателства за обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (заеми и вземания) за конкретен актив. Всички индивидуално значими активи се проверяват за специфична обезценка.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка, намаляваща търговски и други вземания. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през печалби и загуби.

(ii) Нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, различни от материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(i) Материални запаси

Материалните запаси включват: горива, оперативен и безвъзмезден газ, собственост на Дружеството, използван за покриване на технологични нужди, природен газ за балансиране, резервни части, оборудване, офис-материали, канцеларски материали и консумативи, стоки; незавършено производство и продукция, включително произведен кондензат.

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена стойност“, и включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние. Себестойността на произведена продукция и незавършеното производство включва разходи

Бележки към финансовия отчет

за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. Резервни части и резервно оборудване се считат за имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато дружеството се очаква да ги използва по продължително от един отчетен период и те се използват само във връзка с отделен имот, машини съоръжения и оборудване. За тяхното отчитане се прилага значима счетоводна политика 29 (d).

(j) Финансови инструменти***(i) Недеривативни финансови активи***

Дружеството първоначално признава заеми, вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи се признават първоначално на датата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните не-деривативни финансови активи: търговски и други вземания, пари и парични еквиваленти.

Търговски и други вземания

Търговски и други вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заеми и вземания се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка (виж Бележка 29 (h)).

Заеми и вземания включват пари и парични еквиваленти и търговски и други вземания.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Дружеството за управление на краткосрочни ангажименти.

Депозити с матуритет над 3 месеца се класифицират като краткосрочни вземания в Отчета за финансовото състояние.

(ii) Недеривативни финансови пасиви

Дружеството има следните недеривативни финансови пасиви: търговски и други задължения. Такива финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези финансови пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Финансовите пасиви се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството

Бележки към финансовия отчет

отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени или са отменени или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират, и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава, и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите, и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива, и да уреди пасива едновременно.

(iii) Акционерен капитал**Обикновени акции**

Обикновените акции се класифицират като собствен капитал. Пределните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти. Капиталът на Дружеството е представен по историческа стойност към датата на последната регистрация.

(к) Лизинг**(i) Плащания по лизингови договори**

Плащанията по оперативен лизинг се признават в печалби и загуби на база линейния метод за периода на лизинговия договор.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

(ii) Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

При възникване на споразумението, Дружеството определя дали то е, или съдържа лизинг. Това е така ако следващите два критерия са изпълнени:

- изпълнението на споразумението зависи от използването на определен актив или активи; и
- споразумение предава правото на ползване на актива(ите).

При възникване или след повторна оценка на споразумението, Дружеството разделя плащания и други изисквани възнаграждения по това споразумение, на такива за лизинг, и такива за други елементи, въз основа на относителните им справедливи стойности. Ако Дружеството заключи, че за даден финансов лизинг е невъзможно да се разделят плащанията надеждно, актив и пасив се признават в размер, равен на справедливата стойност на базовия актив. След това пасивът се намалява, когато се извършват плащанията, и се признава вменен финансов разход върху пасива като се използва лихвен процент, определен от Дружеството.

(I) Доходи на персонала**(i) Планове с дефинирани вноски**

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители,

Бележки към финансовия отчет

които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ). Съобразно тези разпоредби на КТ и действащия Колективен трудов договор в „Булгартрансгаз“ ЕАД, при прекратяване на трудовия договор на служител на Дружеството, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение в размер на дванадесет брутни работни заплати, в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството над 10 години към датата на пенсиониране, и обезщетение в размер на пет брутни работни заплати в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството до 10 години. Към датата на отчета за финансово състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер. В Бележка 22 към финансовия отчет, е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Според изискването на стандарта (параграф 78 от МСС 19) процентът, с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към датата на счетоводния баланс, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации.

Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи доходност за по-дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите, следвайки изискванията на Параграф 81 на МСС 19.

Изчисленията се извършват на годишна база от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи за сметка на другия всеобхватен доход.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(m) Безвъзмездни средства предоставени от държавата**(i) Национален план за инвестиции**

Решение С(2013) 8455, относно „Държавна помощ S.A. 34385 (2013/N), дава право на България да ползва Дерогация по член 10в, параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО за разпределяне на безплатни квоти на емисии на парникови газове в съответствие с член 10в от Директива 2003/87/ЕО в замяна на инвестиции в инсталации за производство на електроенергия и в енергийна инфраструктура (Национален инвестиционен план съгласно член 10в от Директивата за Схемата за търговия с емисии (СТЕ).

Подкрепата от държавата на проектите на Дружеството включени в НПИ на Р България се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи под формата на прехвърляне на непаричен ресурс за използване от предприятието.

През 2016 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с Раздел V - Сметка „НПИ“ на Наредбата за

Бележки към финансовия отчет

организацията и контрола по изпълнението на НПИ, е представил Заявления за възстановяване на разходи, направени за реализацията на следните проекти:

- BG-\$-0101 за „Модернизация на компресорна станция „Ихтиман“
- BG-\$-0102 за „Модернизация на компресорна станция „Петрич“
- BG-\$-0103 за „Модернизация на компресорна станция „Лозенец“
- BG-\$-0104 за „Модернизация на компресорна станция „Странджа“

До момента със заповеди №Е-РД-16-600/09.12.2016, №Е-РД-16-599/09.12.2016 и № Е-РД-16-885/15.12.2017 г. на Министъра на енергетиката на „Булгартрансгаз“ ЕАД са възстановени разходи от Сметка „Национален план за инвестиции“ за КС Ихтиман в размер на 12 791 636,51 лв., за КС Петрич в размер на 12 791 629,63 лв. и за КС „Лозенец“ в размер на 25 583 273,02 лв., което представлява пълният размер на предвидените в НПИ финансови средства, определени в съответствие с коригираната стойност на инвестицията, поради промяна на референтната стойност на емисиите на парникови газове по Заповед № РД-16-1101/23.08.2012 г. на министъра на икономиката и енергетиката.

За КС „Странджа“ със Заповед № Е-РД-16-886/15.12.2017 г. на Министъра на енергетиката са възстановени частично разходите по реализацията на проекта в размер на 22 240 703,06 лв. Предстои възстановяването на средствата до пълния размер на определените в НПИ финансови средства на стойност 30 699 925,12 лв.

(ii) Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Поради липсата на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на трансакции, свързани с емисии за парникови газове (CO₂ емисии), ръководството на Дружеството е разработило счетоводна политика, която счита за най-релевантна и надеждна за нуждите на ползвателите на финансовата информация. Съгласно Националния план за разпределяне на квоти за търговия с емисии на парникови газове за периода 2013 - 2020 г., одобрен от Комисията на Европейския Съюз, „Булгартрансгаз“ ЕАД има право на определен размер квоти. Предоставените емисии не се отчитат като актив, а при продажба, в случай, че има такава, се отчита брутната стойност на продажбата на емисии.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в отчета за финансовото състояние, а се следят извънсчетоводно. Когато годишните отделени емисии превишават наличните квоти, задължението за превишението се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия. Общият брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган.

Допълнителни разяснения във връзка с безвъзмездно предоставените квоти са изложени в Бележка 27 Условни задължения.

(iv) Безвъзмездни средства предоставени от държавата, обвързани с активи

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата и след това се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

(n) Чуждестранна валута**(i) Сделки в чуждестранна валута**

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния

Бележки към финансовия отчет

курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на БНБ в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутуирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби.

От 1 януари 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(о) Данъци

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество, въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само, ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително

Бележки към финансовия отчет

интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

30. Прилагане на нови и ревизирани МСФО**(а) Нови и изменени стандарти и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.**

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017 г.:

- МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност. Дружеството категоризира тези промени като промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени с допълнителни категории съгласно изискванията на МСС 7.

- МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

Предприятието не прилага горепосочените изменения към МСФО, тъй като те нямат ефект върху финансовия отчет на Предприятието.

(б) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ на или след датата на влизането им в сила. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, ръководството на Дружеството е в процес на анализ относно очакваните ефекти от променените стандарти.

- **МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС.**

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, поради което не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които вземат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Дружеството държи повечето финансови активи, за да събира

Бележки към финансовия отчет

съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

В резултат на извършения анализ, не се очаква новите изисквания да имат ефект върху класифицирането и отчитането на тези финансови активи, които се състоят предимно от търговски вземания.

- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно търговските и други вземания на Дружеството, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии. За договорни активи, възникнали при прилагането на МСФО 15 и търговски вземания Дружеството ще прилага опростен модел за признаване на очакваните загуби за обезценка, тъй като тези активи не съдържат финансов компонент. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, Дружеството е в процес на финализиране на кредитната си политика по отношение на търговските и други вземания. Предварителните анализи показват, че не се очаква съществен ефект в размера на обезценката на търговски и други вземания спрямо досега прилагания подход.
- **МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС**

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Стандартът въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с клиенти. Водещият принцип на стандарта е създаването на петстъпков модел, който да се прилага по отношение на приходите, произтичащи от договори с клиенти, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им.

Въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени:

- а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора;
- б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата;
- в) увеличаване на оповестяванията; и
- г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции.

Дружеството планира да приеме МСФО 15, използвайки модифицираното ретроспективно прилагане за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. В резултат на това, Дружеството / Групата няма да прилага изискванията на МСФО 15 за представяне на сравнителен период.

Ръководството е започнало да оценява ефекта от прилагането на този нов стандарт и е достигнало до следната преценка по отношение на предоставяните услуги:

Дружеството предоставя основно услуги по достъп, пренос, съхранение и балансиране и транзит на природен газ чрез газопреносната си система. Според МСФО 15, приходите ще бъдат признати когато Дружеството изпълни задължението си и удовлетвори изискването да прехвърли услугата на клиента. В допълнение, приходите ще бъдат признати за тези договори до степента, до която е вероятно, че няма да настъпи значително отклонение в сумата на кумулативните приходи. Въз основа на оценката, която се извършва от Дружеството, времето и сумата на приходите от достъп и пренос и балансиране, които ще бъдат признати в общи линии са сходни. Специален анализ е извършен на договора за транзитен пренос на природен газ през територията на Република България за съседни държави - Турция, Гърция и Македония чийто срок на действие е до 2030 г. Анализът се

Бележки към финансовия отчет

фокусира върху задълженията за изпълнение на „Булгартрансгаз“ ЕАД, времето на изпълнение, формирането на договореното възнаграждение, което се изчислява на база заявени и фактически преминали количества за пренос, условията за получаването на възнаграждението. Възможно е прилагането на МСФО 15 по отношение на този договор да доведе до промени в начина на представяне на приходите от транзит на газ и свързаните с тях вземания.

Изискванията към представянето и оповестяването в МСФО 15 са по-подробни в сравнение с настоящите МСФО. Изискванията към представянето представляват съществена промяна спрямо сегашната практика и значително увеличават обема на оповестяванията, които се изискват в индивидуалния финансов отчет на Дружеството. Много от изискванията към оповестяването в МСФО 15 са нови и Дружеството все още е в процес на оценяване на ефекта от тези изисквания. През 2018 г. Дружеството продължава тестването на съответните системи, вътрешни контроли, политики и процедури, необходими за събирането и оповестяването на изискваната информация.

- **МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС**

Тези изменения включват указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка дали става въпрос за принципал или агент (брутно или нетно представяне на приходите).

- **МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС**

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

- **МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС**

Изменението пояснява, че дружествата следва да отчитат дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, за които не се прилага методът на собствения капитал, съгласно изискванията на МСФО 9.

- **МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС.**

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени.

- **КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС**

Разяснението дава насоки как да се отчитат авансови постъпления или плащания съответно на непарични активи или непарични пасиви преди дружеството да е признало свързания с тях актив, разход или приход. Датата на сделката за целите на определяне на обменния курс е датата на първоначалното предплащане за непаричен актив или за пасив по отсрочени

Бележки към финансовия отчет

приходи. Ако има няколко авансови плащания или постъпления, за всяко отделно плащане се определя дата на сделката.

Нови стандарти, изменения и разяснения, които не са приети, представени по-долу, нямат (съществен) ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г.